

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 603/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rikoslain uudistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Suna Kymäläisen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 603/2022 vp:

Ovatko hallitus ja oikeusministeriö tiedostaneet tämän Suomen rikoslakiin liittyvän ongelman ja mihin toimenpiteisiin hallitus ja oikeusministeriö aikovat ryhtyä, jotta tämä tarpeeton historiallinen viittaus Venäjään poistetaan rikoslaistamme?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Rikoslain johtolause on rikoslain säätämisen ajoilta, jolloin Suomi ei ollut itsenäinen. Johtolauseessa kerrotaan, että Venäjän keisari ja Suomen suuriruhtinas on vahvistanut lain. Tässä tapauksessa johtolauseella on lähinnä lain säätämistäustaa osoittava historiallinen merkitys. Rikoslaki on sen alkuperäisen säätämisen jälkeen uudistettu sisällöllisesti lähes kokonaan.

Lakien johtolauseilla ei ole itsenäistä oikeudellista merkitystä, vaan ne ovat sidoksissa kysymyksessä olevaan lakiin ja sen säätämistäustaan. Näin ollen pelkkää lain johtolauseetta ei voi muuttaa. Johtolause muuttuu vain kysymyksessä olevan lain kumoamisella, mikä edellyttäisi tässä tapauksessa kokonaisuudessaan uuden rikoslain säätämistä. Tällä vaalikaudella ei mittavaa rikoslain kokonaisuudistusta enää ole mahdollista toteuttaa. Mahdollisesta rikoslain kokonaisuudistuksesta on siten päätettävä seuraavalla vaalikaudella uuden hallituksen toimesta.

Suomessa on voimassa useita ajantasaisia säädöksiä, jotka on säädetty ennen Suomen itsenäistymistä. Voimassa oleva oikeudenkäymiskaari on alun perin säädetty vuonna 1734 ja rikoslaki vuonna 1889. Se, että nämä yhteiskunnan peruslainsäädäntöön kuuluvat säädökset ovat historian kuluessa kestäneet muun muassa sisällissodan ja kaksi maailmansotaa sekä kantaneet yli itsenäistymisen, kertoo osaltaan suomalaisen yhteiskunnan vakaudesta ja laillisuusperiaatteen kunnioittamisesta.

Peruslainsäädäntö pidetään Suomessa uudistuksin asiallisesti ajan tasalla.

Helsingissä 20.12.2022

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson